

LLINYN CELF - ELFENNAU AC EGWYDDORION DYLUNIO

CAM CYNNYDD 1

Gwybod/deall - Defnyddio/gallu:

Elfennau celf yw'r cydrannau mwyaf sylfaenol, gweladwy mewn darn o gelf

Mae elfennau celf yn helpu'r artist i gyfleu syniadau

Gallu disgrifio priodweddau darn o gelf gan ddefnyddio elfennau celf (llinell, siâp, lliw, gwead, patrwm, graddfa)

Mae'n hanfodol bod amrywiaeth o weithgareddau yn cael eu defnyddio sy'n rhoi'r cyfle i ddysgwyr archwilio, ymateb, myfyrio a chreu e.e. lluniadu, peintio, creu.

Dechrau cyflwyno lluniadu, peintio, gwneud a chreu drwy egluro'r elfennau, **llinell, siâp, gwead, lliw, patrwm, graddfa**.

Deall bod **llinellau** yn ffurfio sylfaen lluniadau.

Defnyddio llinell i gyfathrebu, mynegi ac arsylwi wrth luniadu

Llinell

- Hir, byr, llorweddol, fertigol
- Tew, tenau
- Syth, igam-ogam, cylchol, di-dor

Edrych ar waith llinellau a gwneud marciau drwy greu gwahanol fathau o linell yn fynegiannol (tew, tenau, syth, byr, di-dor) mewn cymaint o adnoddau â phosibl (tywod, ewyn, paent, pensel, creon, sialc ac ati). Defnyddio geirfa allweddol i ddisgrifio

Deall y gall siâp fod yn wastad, yn ddarn caeedig o waith celf, ond y gall siâp hefyd fod yn ffurf 2D neu 3D.

Defnyddio siâp wrth luniadu, creu gwaith 2D a 3D, adnabod a dechrau ffurfio siapiau geometrig.

Siâp

- Organig
- Geometrig
- 2D, 3D

Archwilio **siâp** mewn adeiladu ac adeiladwaith (plastisin, cerfiad, toes halen, defnyddiau sbwriel 3D, clai)

Defnyddio prosesau argraffu i ddatblygu dealltwriaeth o **siâp** h.y. printiau tatws, argraffiadau

Deall mai Gwead yw sut mae rhywbeth yn teimlo.

Dangos dealltwriaeth o wead drwy ddisgrifio teimlad gwrthrychau a symbyliadau

Gwead

- Llyfn, gwastad, meddal, caled, anwastad
- Garw, cylch, pigog, bras

Cymysgu paent efo gwahanol ddefnyddiau i greu **gwead** h.y. tywod

		Chwilio am wahanol weadau yn yr amgylchedd a disgrifio gan ddefnyddio geirfa briodol Defnyddio gwead i greu effaith h.y. gwlân cotwm i gynrychioli gwrthrych/syniad meddal, ysgafn
Deall mai graddfa yw maint gwrthrych Defnyddio graddfa wrth ddisgrifio gwrthrychau	Graddfa Mawr, bach, canolig	Gwneud cymariaethau rhwng gwrthrychau o wahanol faint drwy luniadu ac efo gwrthrychau y deuir o hyd iddynt
Dechrau adnabod gwahanol liwiau Defnyddio lliw i gyfleu a mynegi emosiynau, teimladau a syniadau.	Lliw - Lliwiau'r enfys - lliwiau sylfaenol ac eilaidd - Lliwiau cyferbyniol, tywyll a golau, llachar a dwl	Defnyddio lliwiau, siapiau a llinellau i greu patrwm Adnabod lliwiau sylfaenol yn eu gwaith eu hunain a gwaith eraill Cyflwyno'r olwyn liwiau - lliwiau sylfaenol ac eilaidd Cymysgu lliwiau sylfaenol i greu lliwiau eilaidd
Dechrau adnabod gwahanol fathau o batrwm. Defnyddio elfennau sylfaenol i greu patrymau	Patrwm - Naturiol, gwneud - Rheolaidd, afreolaidd	Defnyddio lliwiau, siapiau a llinellau i greu patrwm

LLINYN CELF - ELFENNAU AC EGWYDDORION DYLUNIO

CAM CYNNYDD 2

Gwybod/deall - Defnyddio/gallu:

Mae'n hanfodol bod amrywiaeth o weithgareddau yn cael eu defnyddio sy'n rhoi'r cyfle i ddysgwyr

Elfennau celf yw'r cydrannau mwyaf sylfaenol, gweladwy mewn darn o gelf Mae elfennau celf yn helpu'r artist i gyfleu syniadau Gallu disgrifio priodweddau darn o gelf gan ddefnyddio elfennau celf (llinell, siâp, lliw, gwead, patrwm, graddfa)		archwilio, ymateb, myfyrio a chreu e.e. lluniadu, peintio, creu. Dechrau cyflwyno technegau lluniadu drwy egluro'r elfennau, llinell, siâp, gwead, lliw, patrwm, graddfa
Deall bod llinellau yn ffurfio sylfaen lluniadau. Defnyddio llinell i gyfathrebu, mynegi ac arsylwi wrth luniadu	Llinell • Hir, byr, llorweddol, fertigol • Tew, tenau, trwm, mân • Syth, igam-ogam, cylchol, di-dor, llyfn, ysgafn	Edrych ar waith llinell drwy greu gwahanol fathau o linell yn fynegiannol (tew, tenau, syth, byr, di-dor) mewn cymaint o adnoddau â phosibl (tywod, ewyn, paent, pensel, creon, sialc ac ati). Defnyddio geirfa allweddol i ddisgrifio. Mireinio'r defnydd o fathau o linell yn eu gwaith eu hunain ac egluro sut mae llinell wedi'i defnyddio yng ngwaith eraill
Deall y gall siâp fod yn wastad, yn ddarn caeedig o waith celf, ond y gall siâp hefyd fod yn ffurf 2D neu 3D. Defnyddio siâp wrth luniadu, creu gwaith 2D a 3D, adnabod a dechrau ffurfio siapiau geometrig.	Siâp • Organig • Geometrig • 2D, 3D • Organig, cylchol, afreolaidd	Archwilio siâp mewn adeilad ac adeiladwaith (plastisin, cerfiad, toes halen, defnyddiau sbwriel 3D, clai) Defnyddio prosesau argraffu i ddatblygu dealltwriaeth o siâp h.y. printiau tatws, argraffiadau
Deall mai Gwead yw sut mae rhywbeth yn teimlo. Dangos dealltwriaeth o wead drwy ddisgrifio teimlad gwrthrychau a symbyliadau Defnyddio gwead i efelychu gwrthrychau a geir yn y byd natur a'r byd o'u cwmpas efo collage a chyfryngau cymysg	Gwead • Llyfn, gwastad • Garw, anwastad, pigog, bras	Defnyddio defnyddiau ac adnoddau â gwahanol weadau i gynrychioli gwahanol emosiynau, teimladau a syniadau Defnyddio gwahanol gyfryngau i gynrychioli ystod o weadau

Defnyddio gwead i fynegi emosiynau, teimladau a syniadau		
Deall mai graddfa yw maint gwrthrych Defnyddio graddfa wrth ddisgrifio a gwneud cymariaethau	Graddfa Mawr, bach, canolig, cyfrannedd, maint, gwir faint, mân fodel, anferthol, agos, microsgopig	Dysgwyr i gael gweld gweithiau celf ar wahanol raddfeydd/meintiau ffisegol Adnabod ac ail-greu gweithiau celf ar wahanol raddfeydd h.y. murluniau mawr, bydoedd bach
Dechrau adnabod gwahanol liwiau Defnyddio lliw i gyfleu a mynegi emosiynau, teimladau a syniadau. Defnyddio olwyn liwiau i gymysgu ystod o liwiau eilaidd a sylfaenol	Lliw - Lliwiau sylfaenol, eilaidd a thrydyddol - Lliwiau cyferbyniol, tywyll a golau, cynnes ac oer, llachar a dwl	Defnyddio lliwiau, siapiau a llinellau i greu patrwm Adnabod lliwiau sylfaenol yn eu gwaith eu hunain a gwaith eraill Cyflwyno'r olwyn liwiau - lliwiau sylfaenol ac eilaidd Cymysgu lliwiau sylfaenol i greu lliwiau eilaidd a thrydyddol
Adnabod ystod ehangach o wahanol fathau o batrwm. Defnyddio ystod ehangach o elfennau i greu patrymau. Dechrau adnabod gwahanol fathau o batrymau.	Patrwm - Naturiol, gwneud - Rheolaidd, afreolaidd - Ailadrodd, ar hap	Defnyddio lliwiau, siapiau a llinellau i greu patrwm Defnyddio patrymau naturiol, gwneud ac ailadroddol Archwilio patrymau o ddiwylliannau a chyfnodau eraill
Dechrau adnabod bod gwerth yn cyfeirio at ysgafnder a thywyllwch lliw a bod gwerth yn dod o ffynhonnell goleuni	Gwerth - Tonau ysgafn a thywyll - Goleubwyntiau, cysgodion	Archwilio sut mae ychwanegu du neu wyn at liw yn addasu tŷn a defnyddio hyn i arbrofi â thonau lliw

LLINYN CELF - ELFENNAU AC EGWYDDORION DYLUNIO		
CAM CYNNYDD 3		
Gwybod/deall - Defnyddio/gallu: Elfennau celf yw'r cydrannau mwyaf sylfaenol, gweladwy mewn darn o gelf Elfennau celf i helpu'r artist gyfleu syniadau Gallu disgrifio priodweddau darn o gelf gan ddefnyddio elfennau celf (llinell, siâp, lliw, gwead, patrwm, graddfa)		Mae'n hanfodol bod amrywiaeth o weithgareddau yn cael eu defnyddio sy'n rhoi'r cyfle i ddysgwyr archwilio, ymateb, myfyrio a chreu e.e. lluniadu, peintio, creu. Dechrau cyflwyno technegau lluniadu drwy egluro'r elfennau, llinell, siâp, gwead, lliw, patrwm, graddfa
Deall bod llinellau yn ffurfio sylfaen lluniadau. Defnyddio llinell i gyfathrebu, mynegi ac arsylwi wrth luniadu	Llinell - Hir, byr, llorweddol, fertigol - Tew, tenau, trwm, mân - Syth, igam-ogam, cylchol, crwm, llyfn, ysgafn - Toredig, di-dor	Defnyddio mathau gwahanol o linell yn hyderus yn eu gwaith eu hunain ac egluro sut mae llinell wedi'i defnyddio yng ngwaith eraill. Defnyddio llinell i greu persbectif a dyfnder
Dangos dealltwriaeth o siâp. Deall y gall siâp fod yn wastad, yn ddarn caeedig o waith celf, ond y gall siâp hefyd fod yn ffurf 2D neu 3D. Defnyddio siâp wrth luniadu, creu gwaith 2D a 3D, adnabod a dechrau ffurfio siapiau geometrig.	Siâp - Organig - Geometrig 2D, 3D - Organig, cylchol, afreolaidd, onglog, hircul - Ffurf	Defnyddio ystod o ddefnyddiau gan gynnwys clai, plastr, toes halen, cardfwrdd, weiren i greu gwahanol siapiau i gyfleu syniadau a dibenion

Deall mai gwead yw sut mae rhywbeth yn teimlo. Dangos dealltwriaeth o wead drwy ddisgrifio teimlad gwrthrychau a symbyliadau Defnyddio gwead i efelychu gwrthrychau a geir yn y byd natur a'r byd o'u cwmpas efo collage a chyfryngau cymysg Defnyddio gwead i fynegi emosiynau, teimladau a syniadau Meddwl sut mae artistiaid yn cynrychioli gwead yn eu gwaith a chymhwyso i'w gwaith eu hunain	Gwead • Llyfn, gwastad • Garw, anwastad, pigog, bras • Disglair, sglein, dwl • Garw, boglynnog	Defnyddio defnyddiau ac adnoddau i gynrychioli gwahanol emosiynau, teimladau a syniadau Defnyddio gwahanol gyfryngau i gynrychioli ystod o weadau Trafod sut mae gwahanol artistiaid yn cynrychioli gwead yn eu gweithiau celf
Deall mai graddfa yw maint gwrthrych Defnyddio graddfa wrth ddisgrifio a gwneud cymariaethau	Graddfa • Mawr, bach, graddfa ganolig, graddfa ddynol, mân fodel, anferthol, agos, microsgopig •	Dysgwyr i gael gweld gweithiau celf ar wahanol raddfeydd/meintiau ffisegol Adnabod ac ail-greu gweithiau celf ar wahanol raddfeydd h.y. murluniau mawr, bydoedd bach Chwyddo neu leihau h.y. A3 i A4
Defnyddio lliw i gyfleu a mynegi emosiynau, teimladau a syniadau. Dangos dealltwriaeth o liwiau sylfaenol, eilaidd a thrydyddol drwy eu defnyddio i wahanol ddibenion	Lliw • Lliwiau sylfaenol, eilaidd a thrydyddol • Lliwiau cyferbyniol, tywyll a golau, cynnes ac oer, llachar a dwl • Trawiadol, bywiog, llachar	Defnyddio'r olwyn liwiau - lliwiau sylfaenol, eilaidd a thrydyddol i gyfiawnhau dewis lliw yn eu gwaith eu hunain Cymysgu lliwiau sylfaenol i greu lliwiau eilaidd a thrydyddol a'u defnyddio i fynegi teimladau, emosiynau a syniadau yn eu gwaith eu hunain Defnyddio'r olwyn liwiau i ddisgrifio lliwiau cydnaws a chyferbyniol
Deall a defnyddio ystod ehangach o fathau gwahanol o batrymau mewn cyd-destunau gwahanol.	Patrwm • Naturioliol, gwneud • Rheolaidd, afreolaidd	Defnyddio lliwiau, siapiau a llinellau i greu patrwm

Defnyddio ystod ehangach o elfennau i greu patrymau.	• Ailadrodd, ar hap • Strwythurol, addurnol	Defnyddio patrymau naturiol, gwneud ac ailadroddol Archwilio patrymau o ddiwylliannau a chyfnodau eraill
Dechrau adnabod bod gwerth yn cyfeirio at ysgafnder a thywyllwch lliw a bod gwerth yn dod o ffynhonnell goleuni Adnabod ffynonellau goleuni mewn paentiad	Gwerth • Tonau ysgafn a thywyll • Goleubwyntiau, cysgodion • Cynnil, tawel • Cyferbyniol, dramatig, • Gwastad, llawn cysgodion • Argraff o oleuni	Archwilio sut mae ychwanegu du neu wyn at liw yn addasu tôn a defnyddio hyn i arbrofi â thonau lliw Defnyddio gwerth lliw i greu darnau golau a thywyll i ddangos ffynhonnell goleuni

LLINYN CELF -ELFENNAU AC EGWYDDORION DYLUNIO

CAM CYNNYDD 4

Gwybod/deall - Defnyddio/gallu: Elfennau celf yw'r cydrannau mwyaf sylfaenol, gweladwy mewn darn o gelf Mae elfennau celf yn helpu'r artist i gyfleu syniadau Gallu disgrifio priodweddau darn o gelf gan ddefnyddio elfennau celf (llinell, siâp, lliw, gwead, patrwm, graddfa)		Mae'n hanfodol bod amrywiaeth o weithgareddau yn cael eu defnyddio sy'n rhoi'r cyfle i ddysgwyr archwilio, ymateb, myfyrio a chreu e.e. lluniadu, peintio, creu. Dangos ac egluro technegau creadigol drwy drafod a defnyddio'r elfennau, llinell, siâp, gwead, lliw, patrwm, graddfa, gwerth
Deall bod llinellau yn ffurfio sylfaen lluniadau. Defnyddio llinell i gyfathrebu, mynegi ac arsylwi wrth luniadu efo pwrpas mwy soffistigedig	Llinell • Hir, byr, llorweddol, fertigol • Tew, tenau, trwm, mân	Defnyddio mathau gwahanol o linell yn hyderus yn eu gwaith eu hunain ac egluro sut mae llinell wedi'i defnyddio yng ngwaith eraill.

	• Syth, igam-ogam, cylchol, di-dor, llyfn, ysgafn • Toredig, di-dor	Defnyddio llinell i greu persbectif a dyfnder
Dangos dealltwriaeth o siâp. Deall y gall siâp fod yn wastad, yn ddarn caeedig o waith celf, ond y gall siâp hefyd fod yn ffurf 2D neu 3D. Defnyddio siâp wrth luniadu, creu gwaith 2D a 3D, adnabod a dechrau ffurfio siapiau geometrig.	Siâp • Organig • Geometrig • 2D, 3D • Organig, cylchol, afreolaidd, onglog, hirgul • Ffurf	Defnyddio ystod o ddefnyddiau i greu ystod o siapiau i gyfleu syniadau, gan gyfiawnhau dewisiadau.
Deall mai gwead yw sut mae rhywbeth yn teimlo. Dangos dealltwriaeth o wead drwy ddisgrifio teimlad gwrthrychau a symbyliadau Defnyddio gwead i efelychu gwrthrychau a geir yn y byd natur a'r byd o'u cwmpas efo collage a chyfryngau cymysg Defnyddio gwead i fynegi emosiynau, teimladau a syniadau Meddwl sut mae artistiaid yn cynrychioli gwead yn eu gwaith a chymhwyso i'w gwaith eu hunain	Gwead • Llyfn, gwastad • Garw, anwastad, pigog, bras • Disglair, sglein, dwl • Garw, boglynnog	Defnyddio defnyddiau ac adnoddau i gynrychioli gwahanol emosiynau, teimladau a syniadau Defnyddio gwahanol gyfryngau i gynrychioli ystod o weadau Trafod sut mae gwahanol artistiaid yn cynrychioli gwead yn eu gweithiau celf
Deall mai graddfa yw maint gwrthrych Defnyddio graddfa wrth ddisgrifio a gwneud cymariaethau	Graddfa • Mawr, bach, graddfa ganolig, graddfa ddynol, mân fodel, anferthol, agos, microsgopig	Dysgwyr i gael gweld gweithiau celf ar wahanol raddfeydd/meintiau ffisegol Adnabod ac ail-greu gweithiau celf ar wahanol raddfeydd h.y. murluniau mawr, bydoedd bach Chwyddo neu leihau h.y. A3 i A4
Defnyddio lliw i gyfleu a mynegi emosiynau, teimladau a syniadau.	Lliw • Lliwiau sylfaenol, eilaidd a thrydyddol • Lliwiau cyferbyniol, tywyll a golau, cynnes ac oer, llachar a dwl	Defnyddio'r olwyn liwiau - lliwiau sylfaenol, eilaidd a thrydyddol i gyfiawnhau dewis lliw yn eu gwaith eu hunain

Dangos dealltwriaeth o liwiau sylfaenol, eilaidd a thrydyddol drwy eu defnyddio i wahanol ddibenion	Trawiadol, bywiog, llachar	Cymysgu lliwiau sylfaenol i greu lliwiau eilaidd a thrydyddol a'u defnyddio i fynegi teimladau, emosiynau a syniadau yn eu gwaith eu hunain Defnyddio'r olwyn liwiau i ddisgrifio lliwiau cydnaws a chyferbyniol
Deall a defnyddio ystod ehangach o fathau gwahanol o batrymau mewn cyd-destunau gwahanol. Defnyddio ystod ehangach o elfennau i greu patrymau.	Patrwm - Naturiol, gwneud - Rheolaidd, afreolaidd - Ailadrodd, ar hap - Strwythurol, addurnol	Defnyddio lliwiau, siapiau a llinellau i greu patrwm Defnyddio patrymau naturiol, gwneud ac ailadroddol Archwilio patrymau o ddiwylliannau a chyfnodau eraill
Deall bod gwerth yn cyfeirio at ysgafnder a thywyllwch lliw a bod gwerth yn dod o ffynhonnell goleuni Adnabod ffynonellau goleuni mewn paentiad Defnyddio'r termau gwerth uwch a gwerth is i ddisgrifio lliwiau a thonau	Gwerth - Tonau ysgafn a thywyll - Goleubwyntiau, cysgodion - Cynnil, tawel - Cyferbyniol, dramatig, - Gwastad, llawn cysgodion - Argraff o oleuni - Gwerthoedd uwch (goleuach) a gwerthoedd is (tywyllach)	Archwilio sut mae ychwanegu du neu wyn at liw yn addasu tŷn a defnyddio hyn i arbrofi â thonau lliw Defnyddio gwerth lliw i greu darnau golau a thywyll i ddangos ffynhonnell goleuni
Penderfynu yn annibynnol ar gyfansoddiad i weddu i bwrpas a'i gyfiawnhau Cymhwyso dealltwriaeth o ystod o ddewisiadau cyfansoddiadol e.e. gosodiad, dyluniad	Cyfansoddiad - Cyfansoddi - Trefnu - Ffurf - Rheol traeanau, rheiddiol, siâp L, pyramid, trefniant v ac ati - Yn y canol, allan o'r canol	Cyfansoddi a threfnu elfennau yn esthetig yn eu gweithiau celf eu hunain i fynegi teimladau, emosiynau a syniadau i bwrpas
Dangos dealltwriaeth o sut a pham mae persbectif yn cael ei ddefnyddio mewn gwahanol weithiau celf	Persbectif - Diflanbwynt - Persbectif 1, 2, 3 pwynt	Arbrofi gyda phersbectif i greu gweithiau celf sy'n dangos ystod o ddyfnder e.e. delweddau dramatig neu ddryslyd, rhith.

Defnyddio persbectif yn eu gwaith eu hunain a chyfiawnhau rhesymau	• Argraffiadau realistig neu afrealistig o ddyfnder • Encilio • Llinell orwel	
Dangos dealltwriaeth o sut a pham y gellir defnyddio gofod i bortreadu emosiynau, teimladau a syniadau Cymhwyso dealltwriaeth yn eu gwaith eu hunain a chyfiawnhau dewisiadau	Gofod • Gofod positif a negatif • Ardaloedd o gwmpas, uwch ben, o dan ac o fewn gwrthrych • Llawn, gwag, rhannol	Arbrofi gyda gofod positif a negatif h.y. astudiaethau <i>'tonal drop out'</i> Defnyddio gofod i gyfleu ymdeimlad o deimlad neu emosiwn

LLINYN CELF -ELFENNAU AC EGWYDDORION DYLUNIO

CAM CYNNYDD 5

Gwybod/deall - Defnyddio/gallu: Elfennau celf yw'r cydrannau mwyaf sylfaenol, gweladwy mewn darn o gelf Mae elfennau celf yn helpu'r artist i gyfleu syniadau Gallu disgrifio priodweddau darn o gelf gan ddefnyddio elfennau celf (llinell, siâp, lliw, gwead, patrwm, graddfa)		Mae'n hanfodol bod amrywiaeth o weithgareddau yn cael eu defnyddio sy'n rhoi'r cyfle i ddysgwyr archwilio, ymateb, myfyrio a chreu e.e. lluniadu, peintio, creu. Dangos ac egluro technegau creadigol drwy drafod a defnyddio'r elfennau, llinell, siâp, gwead, lliw, patrwm, graddfa, gwerth
Deall bod llinellau yn ffurfio sylfaen lluniadau. Defnyddio llinell i gyfathrebu, mynegi ac arsylwi wrth luniadu efo pwrpas mwy soffistigedig	Llinell • Hir, byr, llorweddol, fertigol • Tew, tenau, trwm, mân • Syth, igam-ogam, cylchol, di-dor, llyfn, ysgafn • Toredig, di-dor	Defnyddio mathau gwahanol o linell yn hyderus yn eu gwaith eu hunain ac egluro sut mae llinell wedi'i defnyddio yng ngwaith eraill. Defnyddio llinell i greu persbectif a dyfnder

Dangos dealltwriaeth o siâp. Deall y gall siâp fod yn wastad, yn ddarn caeedig o waith celf, ond y gall siâp hefyd fod yn ffurf 2D neu 3D. Defnyddio siâp wrth luniadu, creu gwaith 2D a 3D, adnabod a dechrau ffurfio siapiau geometrig.	Siâp • Organig • Geometrig • 2D, 3D • Organig, cylchol, afreolaidd, onglog, hirgul • Ffurf	Defnyddio ystod o ddefnyddiau i greu ystod o siapiau i gyfleu syniadau, gan gyfiawnhau dewisiadau.
Deall mai gwead yw sut mae rhywbeth yn teimlo. Dangos dealltwriaeth o wead drwy ddisgrifio teimlad gwrthrychau a symbyliadau Defnyddio gwead i efelychu gwrthrychau a geir yn y byd natur a'r byd o'u cwmpas efo collage a chyfryngau cymysg Defnyddio gwead i fynegi emosiynau, teimladau a syniadau Meddwl sut mae artistiaid yn cynrychioli gwead yn eu gwaith a chymhwyso i'w gwaith eu hunain	Gwead • Llyfn, gwastad • Garw, anwastad, pigog, bras • Disglair, sglein, dwl • Garw, boglynnog	Defnyddio defnyddiau ac adnoddau i gynrychioli gwahanol emosiynau, teimladau a syniadau Defnyddio gwahanol gyfryngau i gynrychioli ystod o weadau Trafod sut mae gwahanol artistiaid yn cynrychioli gwead yn eu gweithiau celf
Deall mai graddfa yw maint gwrthrych Defnyddio graddfa wrth ddisgrifio a gwneud cymariaethau	Graddfa • Mawr, bach, graddfa ganolig, graddfa ddynol, mân fodel, anferthol, agos, microsgopig	Dysgwyr i gael gweld gweithiau celf ar wahanol raddfeydd/meintiau ffisegol Adnabod ac ail-greu gweithiau celf ar wahanol raddfeydd h.y. murluniau mawr, bydoedd bach Chwyddo neu leihau h.y. A3 i A4
Defnyddio lliw i gyfleu a mynegi emosiynau, teimladau a syniadau. Dangos dealltwriaeth o liwiau sylfaenol, eilaidd a thrydyddol drwy eu defnyddio i wahanol ddibenion	Lliw • Lliwiau sylfaenol, eilaidd a thrydyddol • Lliwiau cyferbyniol, tywyll a golau, cynnes ac oer, llachar a dwl • Trawiadol, bywiog, llachar	Defnyddio'r olwyn liwiau - lliwiau sylfaenol, eilaidd a thrydyddol i gyfiawnhau dewis lliw yn eu gwaith eu hunain Cymysgu lliwiau sylfaenol i greu lliwiau eilaidd a thrydyddol a'u defnyddio i fynegi teimladau, emosiynau a syniadau yn eu gwaith eu hunain

		Defnyddio'r olwyn liwiau i ddisgrifio lliwiau cydnaws a chyferbyniol
Deall a defnyddio ystod ehangach o fathau gwahanol o batrymau mewn cyd-destunau gwahanol. Defnyddio ystod ehangach o elfennau i greu patrymau.	Patrwm - Naturiol, gwneud - Rheolaidd, afreolaidd - Ailadrodd, ar hap - Strwythurol, addurnol	Defnyddio lliwiau , siapiau a llinellau i greu patrwm Defnyddio patrymau naturiol, gwneud ac ailadroddol Archwilio patrymau o ddiwylliannau a chyfnodau eraill
Deall bod gwerth yn cyfeirio at ysgafnder a thywyllwch lliw a bod gwerth yn dod o ffynhonnell goleuni Adnabod ffynonellau goleuni mewn paentiad Defnyddio'r termau gwerth uwch a gwerth is i ddisgrifio lliwiau a thonau	Gwerth - Tonau ysgafn a thywyll - Goleubwyntiau, cysgodion - Cynnil, tawel - Cyferbyniol, dramatig, - Gwastad, llawn cysgodion - Argraff o oleuni - Gwerthoedd uwch (goleuach) a gwerthoedd is (tywyllach)	Archwilio sut mae ychwanegu du neu wyn at liw yn addasu tŷn a defnyddio hyn i arbrofi â thonau lliw Defnyddio gwerth lliw i greu darnau golau a thywyll i ddangos ffynhonnell goleuni
Penderfynu yn annibynnol ar gyfansoddiad i weddu i bwrpas a'i gyfiawnhau Cymhwyso dealltwriaeth o ystod o ddewisiadau cyfansoddiadol e.e. gosodiad, dyluniad	Cyfansoddiad - Cyfansoddi - Trefnu - Ffur - Rheol traeanau, rheiddiol, siâp L, pyramid, trefniant v ac ati - Yn y canol, allan o'r canol - Gosodiad, strwythur - Yn y canol, anghymesurol, cymesurol, cytbwys, anghytwys, cam, allan o'r canol - Blaendir, cefndir, canoldir	Cyfansoddi a threfnu elfennau yn esthetig o fewn eu gweithiau celf eu hunain i fynegi teimladau, emosiynau a syniadau i bwrpas
Deall bod cyfrannedd yn cyfeirio at ddimensiynau gwrthrych a'i berthynas rhwng uchder, lled a dyfnder	Cyfrannedd - Cyfrannedd - Graddfa	Arbrofi gyda chyfrannedd wrth luniadu, peintio neu wneud i amrywiaeth o ddibenion

Deall sut mae cyfrannedd yn cael ei ddefnyddio a sut y bydd yn effeithio ar ba mor realistig neu afrealistig yw'r gwaith celf Deall mai cyfrannedd yw sut mae meintiau gwahanol ddarnau o waith celf yn ymwneud â'i gilydd	• Cyfansoddiad • Cydbwysedd	Defnyddio a chymhwyso gwybodaeth am gyfrannedd drwy ddeilliannau penodol
Dangos dealltwriaeth o sut a pham mae persbectif yn cael ei ddefnyddio mewn gwahanol weithiau celf Deall sut mae artistiaid yn defnyddio persbectif i wneud i'r sawl sy'n edrych deimlo'n gyfforddus neu'n anghyfforddus Defnyddio llinell i greu persbectif a dyfnder Defnyddio persbectif yn eu gwaith eu hunain a chyfiawnhau rhesymau	Persbectif • Diflanbwynt • Persbectif 1, 2, 3 pwynt • Argraffiadau realistig neu afrealistig o ddyfnder • Encilio • Llinell orwel	Arbrofi gyda phersbectif i greu gweithiau celf sy'n dangos ystod o ddyfnder e.e. delweddau dramatig neu Adnabod diflanbwynt yn eu gwaith eu hunain a gwaith eraill
Dangos dealltwriaeth o sut a pham y gellir defnyddio gofod i bortreadu emosiynau, teimladau a syniadau Cymhwyso dealltwriaeth yn eu gwaith eu hunain a chyfiawnhau dewisiadau	Gofod • Gofod positif a negatif • Ardaloedd o gwmpas, uwch ben, o dan ac o fewn gwrthrych • Llawn, gwag, rhannol	Arbrofi gyda gofod positif a negatif h.y. astudiaethau <i>'tonal drop out'</i> Defnyddio gofod i gyfleu ymdeimlad o deimlad neu emosiwn
Deall bod cytgord yn egwyddor mewn dylunio celf yn hytrach nag yn elfen o gelf. Creu ymdeimlad o gytgord yn eu gwaith eu hunain drwy	Cytgord • Cydberthynas • Cytgord lliwiau - blendio, cyferbynnu, gweithio gyda'i gilydd • Tebygrwydd	Deall sut i gael cytgord a chymhwyso yn eu gwaith eu hunain ac adnabod sut mae'n cael ei ddefnyddio yng ngwaith eraill Creu gwaith sydd ag ymdeimlad o gydberthynas, ble mae'r holl cydrannau, lliw, siâp a ffurf yn debyg.
Deall bod cydbwysedd yn egwyddor mewn dylunio celf yn hytrach nag yn elfen o gelf.	Cydbwysedd • Cytbwys, anghytwys	Defnyddio cydbwysedd i ddangos cytgord a rhythm mewn gwaith celf.

Deall a dangos bod defnyddio'r elfennau yn gallu creu ymdeimlad o gydbwysedd mewn gwaith celf Deall bod cydbwysedd yn egwyddor y gellir ei mynegi mewn amryw o gyfryngau gan gynnwys gwrthrychau 3D, gosodiad a cherfluniau cinetig	• Cymesur, anghymesur, rheiddiol, crisialograffig	Trafod cydbwysedd mewn enghreifftiau celf 2D a 3D
Deall bod symudiad yn egwyddor mewn dylunio celf yn hytrach nag yn elfen o gelf. Deall bod yr egwyddor o symudiad mewn celf yn helpu i roi'r argraff o weithredu mewn gwaith celf.	Symudiad • Mudiant • Shift • Gweithredu • Llonydd • Deïnamig	Deall bod symudiad yn egwyddor sy'n dibynnu ar elfennau ac egwyddorion eraill mewn gwaith celf. Yn eu gwaith eu hunain neu waith eraill, adnabod sut mae elfennau ac egwyddorion yn cael eu defnyddio i greu symudiad h.y. rhythm, llinell, lliw.
Deall bod rhythm yn egwyddor mewn dylunio celf yn hytrach nag yn elfen o gelf. Deall a dangos bod rhythm yn gallu cael ei fynegi drwy ailadrodd elfennau	Rhythm • Llonydd, hamddenol • Egniol, actif • Ar hap, rheolaidd, afreolaidd	Egluro tempo gweledol mewn celf drwy adnabod elfennau ailadroddol yn eu gwaith a gwaith eraill
Deall bod undod yn egwyddor mewn dylunio celf yn hytrach nag yn elfen o gelf. Egluro sut mae elfennau yn gweithio gyda'i gilydd i greu ymdeimlad o gyfanrwydd.	Undod • Agosrwydd • Symmlrwydd • Ailadrodd • Parhad	Trafod undod yn eu gwaith eu hunain a gwaith eraill Creu cyfuniad o elfennau sy'n edrych yn ddymunol yn esthetig